

Nr 97.

Av herr **Norman m. fl.**, *angående höjning av arvudet för undervisning i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor,*

I två likalydande motioner till fjolårets riksdag (I: 295 och II: 517) hemställdes beträffande slöjdundervisningen vid rikets folkskolor, att en återgång skulle ske till förhållandena före 1933, såväl i fråga om av staten fastställt minimiarvode som övriga bestämmelser om villkoren för statsbidrag. Motionerna avstyrktes av statsutskottet, som dock fann syftet behjärtansvärt. Utskottet yttrade: »Å andra sidan vill utskottet icke underlåta att framhålla, att utskottet väl inser det behjärtansvärda i här förevarande motionsvis gjorda yrkanden, och vill utskottet uttala den förhoppningen, att de statsfinansiella förhållandena snart skola medgiva en återgång, helt eller delvis till tidigare bestämmelser». Någon erinran mot detta uttalande gjordes ej under överläggningen i ärendet i kamrarna, men flera talare underströko önskvärdheten av att en återgång snarast kunde förverkligas. Denna önskan står utan tvivel i full överensstämmelse med tankegången hos både Kungl. Maj:t och riksdagen, när restriktionerna beslutades. Att riksdagen år 1933 ansåg beslutet härom vara en av förhållandena betingad nödfallsväg, avsedd endast som ett provisorium under krisåren, framgår av dess beslut att det högre arvudet och det större statsbidraget för undervisningstimme skulle fortfarande utgå för sådan slöjdundervisning, som handhades av särskilda slöjdlärare med full tjänstgöring och pensionsrätt i statens pensionsanstalt.

Skolöverstyrelsen har i sina petita till årets riksdag med omnämnande av ovan omnämnda motioner, vilkas motivering överstyrelsen funnit sakligt övertygande, förordat en återgång till det högre arvudet och en ökning av timantalet, för vilket statsbidraget skall utgå, från 124 till 128 timmar.

Departementschefen har ej ansett sig kunna biträda detta skolöverstyrelsens förslag utan i stället föreslagit en ytterligare uppmjukning av 1933 års bestämmelser i fråga om minimiantalet lärjungar, varigenom omkring ett tusen slöjddavdelningar skulle tillkomma.

Kostnadsökningen föranledd av höjt arvode synes i runt tal utgöra:

Bihang till riksdagens protokoll 1936. 3 saml. Nr 97—101.

Med nuvarande bestämmelser i övrigt	kronor 420,000
Vid en ökning av timantalet till 128	» 434,800
» » » » » » 136	» 464,400.

Tillkomma nya slöjdavdelningar enligt Kungl. Maj:ts förslag, medför givetvis ett beslut om höjning av arvodet en motsvarande kostnadsökning även för dessa, liksom varje ökning av timantalet höjer totalkostnaden.

Dessa merkostnader för den betydelsefulla slöjdundervisningen äro knappast av den storleksordning att de under nuvarande gynnsamma budgetära läge kunna stå hindrande för ett upphävande av krisårens besparingsbestämmelser. På grund av gällande rekvisitionsförfarande skulle de ej heller föranleda någon höjning av Kungl. Maj:ts anslags-äskande för nästa budgetär.

Ecklesiastikministern har vid sitt ståndpunktstagande till skolöverstyrelsens förslag ansett, att ett understödjande från statsmakternas sida av den för folkskolan betydelsefulla slöjdundervisningen bör i främsta rummet inriktas på att ett så stort antal lärjungar som möjligt bliva satta i tillfälle att bibringas de färdigheter, ifrågavarande undervisning är avsedd att befordra. Denna synpunkt är värd allt beaktande och utgör i själva verket en stark motivering för nödvändigheten av även ett förhöjt arvode. Folkskolans lärare ha haft svårt att förstå statsmakternas besparingsåtgärder, när de så hårt drabbat det redan förut i knappaste mått tilltagna slöjdarvudet. De ha dock i stort sett lojalt funnit sig i en nödtvungen situation i förhoppning, att den skulle vara snart övergående. Ett fasthållande vid krisårens restriktioner även sedan ett gynnsammare budgetärt läge uppstått måste av denna kår betraktas som ett uttryck för statsmakternas bristande uppskattning av dess arbete.

Med hänsyn jämväl till motiveringen i ovannämnda motioner till fjolårets riksdag hemställes,

att riksdagen med bifall till ecklesiastikministerns förslag rörande minimiantalet lärjungar måtte besluta,

att från och med den 1 juli 1936 arvudet för undervisning i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor fastställas till minst 1 krona och 20 öre för undervisningstimme, och

att motsvarande statsbidrag måtte utgå för högst 136 timmar för slöjdavdelning under helt redovisningsår.

Stockholm den 20 januari 1936.

David Norman.

Karl Sandegård.

N. S. Norling.

Edgar Sjödahl.

Ruben Wagnsson.

And. Andersson.

Alfred Andersson.

Th. Nilsson.